

O BOHU, KTORÝ PLNÍ PROSBY

Ján 14, 12 – 13:

Veru, veru vám hovorím: Kto verí vo mňa, tiež bude činiť skutky, ktoré ja činím, áno, ešte väčšie bude činiť, pretože ja idem k Otcovi, a čokoľvek budete prosiť v mojom mene, učiním to, aby Otec bol oslávený v Synovi. Keď ma teda budete prosiť o niečo v mojom mene, ja (to) učiním.

„Čokoľvek budete prosiť v mojom mene, učiním to.“

Vyzýva Zjavenie Jána v 12. kapitole!

Začnem túto kázeň s osobným vyznaním – sú dni, keď by som bol radšej, keby Ježiš tieto slová nikdy nepovedal. A verím, že

viacerí máme časti Písma, s ktorými zápasíme – viem, že pre niektorých z Vás sú to tiež tieto Kristove slová. A možno je prekvapivé, že práve tieto slová v niektorých z nás vyvolávajú nepokoj.

No pred 7 rokmi mi zomrel 22 ročný kamarát v nehode a spomínam si ako som sa

modlil: Bože, ty si povedal, že čokoľvek budeme prosiť v Tvojom mene, tak to urobíš. Prosím ťa navráť ho k životu, a tak by aj iní uverili v Teba, ktorý kriesiš mŕtvych. Odpoveď akú som chcel, však, neprišla.

A plač jeho rodiny na pohrebe zamlčal všetky

moje teologické snahy o exegézu.

**„Čokoľvek budete
prosiť v mojom mene,
učiním to.“ Vážne
Ježiši? Čokoľvek?
Skutočne čokoľvek?**

A áno, určite väčšina z nás vie povedať určité naučené obhajoby – že „v Kristovom mene“ nie je nejaká magická formulka, ktorou môžeme ovládať Boha a prinútiť ho aby urobil čokoľvek. Môžeme určite povedať, že tak ako by dobrý rodič nespĺnil každé prianie svojho dieťaťa PRÁVE preto, že ho miluje, tak ani Boh nám nespĺní naozaj „čokoľvek.“ Azároveň, že musíme veriť a naše modlitby musia byť v súlade s Božou vôľou. Pravdou je aj to, že my nevidíme celý obraz, všetky súvislosti, tak, ako to vidí Boh.

No čo chlapec, ktorý v noci leží v svojej posteli nehybne, bdely, neschopný spánku, a ktorého celé vnútro volá k Ježišovi, aby zastavil zneužívanie a násilie, ktoré musí zažívať každý deň od osoby, ktorá by ho mala chrániť?

Alebo dievča s pokročilou rakovinou, ktorá prosí o uzdravenie?

Alebo dieťa na Ukrajine, v Gaze či inde na Blízkom Východe, v Nigérii, v Južnom Sudáne, ktoré volá do nebies po pokoji, po živote bez strachu, po normálnom živote?

Nik z nich nemá dostatočnú vieru? Či normálny život v miery a spravodlivosti nie je „v Ježišovom mene“? Nie je Božou vôľou pre nás?

Konfrontovaní s realitou života na rovnakej planéte na ktorej sme aj my, sa naše modlitby po voľnom parkovacom mieste, peknom počasí cez víkend či úspešnom rande zdajú byť malicherné, niekedy až cynické.

A preto osobne s týmito slovami zápasím. No zakaždým keď s nejakou časťou Písma zápasím, spomeniem si na radu, ktorú Johann von Staupitz dal svojmu duchovnému synovi, mladému mníchovi Martinovi Lutherovi –

**nebež od svojich
zápasov, ale ponor sa
do nich, a káž práve
o tom, s čím zápasíš.
A podľa Luthera sa
práve takto stávame
teológmi – *oratio*,
meditatio, *tentatio*.
Oratio - modlitba,**

***meditatio* - meditácia
nad Písmom, a *tentatio*
- duchovná skúška,
duchovný boj,
duchovný zápas. Zápas
s Božím slovom, zápas
s Bohom samotným.**

Z tých opisov, ktoré od Jána v tomto spise dostávame sa dozvedáme, že tá situácia vôbec nie je jednoduchá. Opisuje to, čo je aj známou ľudskou skúsenosťou – že v neľahkej dobe sa nádeje na vyslobodenie a záchranu často razom menia na iba ďalšie sklamanie, a z tých, v ktorých dúfali, sa stávajú iba ďalší panovníci, ktorých zaujímajú iba ich vlastné záujmy. Dobyvatelia, ktorí neprišli zachrániť, ale ukrojiť si kúsok sveta pre seba.

Tento zápas môže znieť na prvé počutie ako akt neposlušnosti či rebélie – veď kto sme my v porovnaní s Bohom, aby sme s nim zápasili, hádali sa s nim, pochybovali o Jeho slovách? „Kde si bol, keď som kládol základy zeme?“ (Jób 38, 4) pripomína Hospodin Jóbovi. No zápas s Bohom môže byť prejavom hlbokého vzťahu k Hospodinovi. Zápas s Bohom je znakom živého vzťahu, je to znakom toho, že nie sme ľahostajní, že nám záleží na Bohu a na Jeho

svete; je to znakom toho, že sa cítime bezpečne v Jeho náručí, v Jeho láske, v Jeho milosrdenstve. Zápas s našim Otcom môže byť prejavom hlbokého vzťahu, vzťahu Jeho detí, s Nim. Aspoň si to musím pripomínať zakaždým pri každom zápase so svojou mladšou dcérou, keď sa ju snažím prebaliť.

Abrahám sa hádal a vyjednal s Hospodinom. Jonáš tiež nebol zrovna nadšený z Božieho milosrdenstva. Jób sa dožadoval vysvetlenia. Sýrofeničanka neprijala Ježišovo „nie“ ako odpoveď. A v knihe Zjavenia svätí pred Božím trónom volajú k Bohu „Vládca svätý a pravý, dokedy nebudeš súdiť a nepomstíš našu krv na obyvateľoch zeme?“ (Zj 6, 10)

A ako sme počuli v príbehu o Jákobovom zápase s Bohom, zápas s Bohom v konečnom dôsledku prináša požehnanie. Prináša hlbšie poznanie, hlbšie pochopenie Božieho slova. Zápas s Bohom môže byť práve znakom vzťahu s Bohom. Zápas ako znak života.

A práve modlitba môže byť prejavom nášho zápasu s Bohom. Znakom toho, že aj keď celé naše vnútro volá „prečo??“, nechceme to s Bohom vzdať a kričíme k Nemu aby zasiahol, aby bol ochrancom slabých a biednych a aby bol verný svojim zaslúbeniam.

Ako píše nemecký teológ Jürgen Moltmann: „Nie sme teológmi preto, že by sme boli nejak obzvlášť nábožensky založení; sme teológmi preto, že v tomto svete nám chýba Boh. Voláme po [Božej] spravodlivosti a nie sme ochotní zmieriť sa s masovou smrťou na zemi.“

Nie sme zmierení s nespravodlivosťou, zlom, beznádejou, ktoré sužujú Boží svet.

A preto sa modlíme. Preto voláme k Bohu. A táto modlitba môže mať rôzne podoby.

Ako niekto, pri kom takmer každý má podozrenie na ADHD, dlhšie sedenie v tichu, stíšenie sa a rozhovor s Bohom v tichu Jeho prítomnosti sa niekedy zdá byť nedosiahnuteľné. Preto moje modlitby - a som si istý, že nie som jediný – často vypadajú skôr ako rýchle ozvanie sa kamarátovi

či rodičovi, pošťazovanie sa, poplakanie, vďačnosť či krátke „Bože prosím ťa odpusti mi“ počas dňa. Pre niekoho je to primárne práve čas ticha, keď môže načerpať pokoj z Božej prítomnosti. Niekomu pre jeho modlitebný život pomáha čerpať zo studnice múdrosti cirkvi a modliť sa slovami, ktoré napísal niekto iný. Najmä vtedy, keď človek nenachádza svoje slová... Žalmy, modlitebníky, Lutherove ranné a večerné modlitby... A niekedy zas naše modlitby vypadajú len ako tiché, zúfalé povzdychy na pokraji síl, keď nám, ako hovorí Pavel v liste Rímskym, „Duch prichádza na pomoc našej slabosti [... a On sám] prihovára sa za nás vzdychaním nevysloviteľným.“ (R 8, 26).

A inokedy zas potrebujeme, aby sa niekto iný modlil za nás, s nami, aby nás niesol svojou vierou a svojou nádejou, keď my nedokážeme. Pre väčšinu z nás naše modlitby budú počas života naberať rozličné formy. No v každom prípade, čokoľvek sa vôkol nás deje, sme každý jeden z nás pozvaní k tomu, aby sme sa modlili. *Rogate!* Modli sa! Ako hovorí aj názov poslednej nedele. A modli sa nielen slovami, ale celým svojim životom. Modli sa

svojou prácou, svojimi skutkami, svojou láskou, svojim milosrdenstvom. Ako hovorí Pavel v 1. liste Tesalonickým: „Neustále sa modlite!“ (1 Tes 5, 16-18) Nech je celý Váš život modlitbou vďaky a chvály nášmu dobrému Bohu.

Jedno z najkrajších vyznaní vďačnosti a lásky, ktoré som v živote počul znelo nasledovne: „Tvoje kamarátstvo je Božou odpoveďou na modlitby, ktoré som sa už prestal aj modliť.“ A k tomu nás naše modlitby majú aj viesť. K skutkom. K tomu, aby sme boli Kristovou odpoveďou pre modlitby iných. Ako povedal bývalý rímsky biskup František: „Modli sa za hladných, a potom ich nachovaj. Takto funguje modlitba.“ Alebo ako hovorí Ježiš v dnešných kázňových slovách: „Kto verí vo mňa, tiež bude činiť skutky, ktoré ja činím, áno, ešte väčšie bude činiť.“ Sme pozvaní oslovovať ľudí, vyhľadávať ich, potešovať ich, pomáhať im, prijať ich, a pripomínať im Božiu lásku k nim. Zvestovať im evanjelium.

Ale naša ľudská láska, prijatie, sú v konečnom dôsledku neisté a obmedzené. Človek nie je tou finálnou, dokonalou odpoveďou na modlitby

iného. Naša láska, naše prijatie, naše vzťahy, naše dobré skutky, naše milosrdenstvo sú len odrazom a volaním po tom, po čom naše vnútro skutočne túži.

On – Ježiš Kristus – je odpoveďou na všetky naše volania srdca. On nie je len prostriedkom cez ktorý získame „čokoľvek“ za čo prosíme – On JE to „čokoľvek“ za ktoré voláme k Bohu.

On je ten, v ktorom máme svoje bytie.

Jeho Duch je dychom života, ktorým žijeme.

On je Otcom pre siroty a pre deti, ktorých rodičia nemilovali tak, ako mali. On je Matkou, ktorá nás zhromažďuje „ako si sliepka zhromažďuje kuriatka pod krídla.“ (Mt 23, 37)

On je tým skutočným kráľom, ktorý nezneužíva svoju moc, ale ktorý sa vydáva pre svojich poddaných.

On je ženíchom našich duší – ten najväčší príbeh lásky, aký svet poznal.

On je našim najlepším kamarátom, ktorý život dáva pre svojich priateľov.

On je našim bratom. Naším odpustením. Našou spravodlivosťou.

Milosrdným sudcom, ktorý nás ako jediný skutočne pozná. On je našim pokojom, našou piesňou. Vo Večeri Pánovej, On je našim pokrmom a našim nápojom. V ňom máme večný život. V ňom máme zaslúbenie, že sa stretneme s tými, ktorí nás opustili do večnosti. Zaslúbenie, že tí mocní tohto sveta, ktorí zneužívajú svoju moc, budú pokorení a slabí a prenasledovaní sa dovolajú spravodlivosti. V ňom máme zaslúbenie uzdravenia, lebo on je aj našim Lekárom, aj našim liekom.

Ako hovoria dnešné slová z Písma svätého, On skutočne urobí čokoľvek budeme prosiť v Jeho mene, a to preto, že odpoveďou na každú našu úprimnú modlitbu je vždy On. On je všetko čo potrebujeme a po čom túžime.

Jedného dňa každá naša odpoveď v Jeho mene sa dostane odpovede. Ježišov

prázdny hrob je našou istotou eschatologického naplnenia všetkého, po čom túžime. No čo do vtedy? Čo počas nášho 40 ročného putovania púšťou?

Ako nám radí náš reformátor Martin Luther – majme náš pohľad vždy upretý na kríž. Tam spoznáme, že Boh je tu pre nás. Boh je s nami uprostred každého utrpenia, nespravodlivosti, bolesti, smútku, sĺz, frustrácie. Boh nám zaslubuje svoju prítomnosť a daruje svoju milosť, odpustenie, silu v slabosti, lásku, pokoj.

Na kríži vidíme, že Boh bojuje za nás, a je na našej strane. Ako hovorí Moltmann: „Boh plače s nami teraz, aby sme sa jedného dňa mohli s ním smiať.“

Jákob po zápase s Bohom dostal požehnanie a nové meno. Zápas s ťažkými časťami Písma či teologickými konceptami ideálne vedie k pochopeniu a prehĺbeniu poznaniu Božích tajomstiev. Sme si touto kázňou odpovedali na naše pochybnosti a popasovali sa s Božím slovom? Pri pohľade na utrpenie, nespravodlivosť a zlo vo svete som si istý, že zápas s Kristovými slovami bude pokračovať aj naďalej. Ale to nevadí.

Nemusíme všetkému rozumieť dokonale. Náš zápas s Bohom bude určite pokračovať. Ale aj napriek tomu môžeme mať pokoj, lebo poznáme toho, s kým zápasíme. Poznáme Krista.

Spoznali sme Jeho dobrotu. Spoznali sme Jeho milosť. Spoznali sme Boha visiaceho na kríži, ktorý aj z toho najväčšieho zla dokáže priniesť život, radosť a dobro. A to v tejto chvíli stačí.

Amen

Mgr. Ivan Belanji, PhD.

duchovný správca

Teologický domov ECAV pri EBF UK

EVANJELICKÁ
BOHOSLOVECKÁ FAKULTA
Univerzita Komenského
v Bratislave

